

Annales

Instituti

Archaeologici

XV - 2019

Godišnjak

*Instituta za
arheologiju*

Nakladnik/Publisher

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

Adresa uredništva/Editor's office address

Institut za arheologiju/Institute of Archaeology
HR-10000 Zagreb, Ulica Ljudevita Gaja 32
Telefon/phone 385 (0) 1 6150250
fax 385 (0) 1 6055806
e-mail: iarh@iarh.hr
<http://www.iarh.hr>

Glavni i odgovorni urednik/Editor in chief

Marko Dizdar

Izvršna urednica/Desktop editor

Katarina Botić

Tehnička urednica/Technical editor

Katarina Botić

Uredništvo/Editorial board

Katarina Botić, Ana Konestra, Hrvoje Kalafatić, Daria Ložnjak Dizdar, Saša Kovačević, Bartul Šiljeg, Siniša Krznar; Mario Gavranović (Austrija), Boštjan Laharnar, Alenka Tomaž (Slovenija)

Izdavački savjet/Editorial committee

Vlasta Begović, Marko Dizdar, Dunja Glogović, Snježana Karavanić, Goranka Lipovac Vrkljan, Branka Migotti, Kornelija Minichreiter, Ante Rendić Miočević, Tajana Sekelj Ivančan, Tihomila Težak Gregl, Željko Tomičić, Ante Uglešić

Lektura/Language editor

Renata Draženović i Marko Dizdar (hrvatski jezik/Croatian)

Prijevod na engleski/English translation

Marko Maras i autori / Marko Maras and authors

Dizajn/Design

REBER DESIGN

Korektura/Proofreading

Katarina Botić

Računalni slog/Layout

Hrvoje Jambrek

©Institute of archaeology, Zagreb 2019.

Annales Instituti Archaeologici uključeni su u indeks/
Annales Instituti Archaeologici are included in the index:
Clarivate Analytics services - Emerging Sources Citation Index
SciVerse Scopus – Elsevier, Amsterdam

Ovaj rad licenciran je pod Creative Commons Attribution By 4.0 međunarodnom licencom /
This work is licenced under a Creative Commons Attribution By 4.0 International Licence

SADRŽAJ

Arheološka istraživanja

9 **Marko Dizdar**

Rezultati istraživanja u Lovasu (zapadni Srijem) – Otkriće rano-latenskoga biritualnog groblja

19 **Daria Ložnjak Dizdar**
 Marko Dizdar
 Gorana Kušić

Sotin Srednje polje – Arheološka istraživanja višeslojnoga nalazišta u Podunavlju 2018.

25 **Katarina Botić**

Bršadin – Pašnjak pod selom, rezultati arheoloških istraživanja 2018. godine

37 **Ivana Ožanić Roguljić**
 Pia Šmalcelj Novaković
 Anita Rapan Papeša
 Angelina Raičković Savić
 Valentina Mantovani
 Hrvoje Kalafatić
 Bartul Šiljeg

Aktivnosti i rezultati uspostavnog istraživačkog projekta Život na rimskoj cesti (LRR) (HRZZ, UIP-05-2017-9768) u 2018. godini

41 **Marko Dizdar**
 Daria Ložnjak Dizdar

Rezultati dodatnih zaštitnih arheoloških istraživanja prapovijesnoga nalazišta AN 7A Jagodnjak – Napuštene njive (Baranja)

47 **Marko Dizdar**
 Daria Ložnjak Dizdar

Rezultati zaštitnih arheoloških istraživanja nalazišta AN 3 Petrijevci – Španice

53 **Marko Dizdar**

Rezultati zaštitnih arheoloških istraživanja nalazišta AN 5 Petrijevci – Karašovo 1

57 **Daria Ložnjak Dizdar**

Rezultati zaštitnih arheoloških istraživanja nalazišta AN 6 Petrijevci – Karašovo 2

61 **Marko Dizdar**

Rezultati istraživanja groblja latenske kulture Zvonimirovo – Veliko polje u 2018. godini

CONTENTS

Archaeological Excavations

9 **Marko Dizdar**

Research results for Lovas (Western Syrmia) – Discovery of an Early La Tène biritual cemetery

19 **Daria Ložnjak Dizdar**
 Marko Dizdar
 Gorana Kušić

Sotin Srednje polje – Archaeological excavation of multilayer site in Danube Basin in 2018

25 **Katarina Botić**

Bršadin – Pašnjak pod selom, results of the archaeological excavations in 2018

37 **Ivana Ožanić Roguljić**
 Pia Šmalcelj Novaković
 Anita Rapan Papeša
 Angelina Raičković Savić
 Valentina Mantovani
 Hrvoje Kalafatić
 Bartul Šiljeg

Activities and results of the installation research project Life on the Roman Road (LRR) (HRZZ, UIP-05-2017-9768) in 2018

41 **Marko Dizdar**
 Daria Ložnjak Dizdar

Results of additional rescue archaeological excavation of the prehistoric site AN 7A Jagodnjak – Napuštene njive (Baranya)

47 **Marko Dizdar**
 Daria Ložnjak Dizdar

Results of the Rescue Archaeological Excavations of the AN 3 Petrijevci – Španice site

53 **Marko Dizdar**

Results of the Rescue Archaeological Excavations of the AN 5 Petrijevci – Karašovo 1 site

57 **Daria Ložnjak Dizdar**

Results of the Rescue Archaeological Excavations of the AN 6 Petrijevci – Karašovo 2 site

61 **Marko Dizdar**

Research results of the La Tène culture cemetery at Zvonimirovo – Veliko polje in 2018

67	Daria Ložnjak Dizdar Marko Dizdar Marija Mihaljević	67	Daria Ložnjak Dizdar Marko Dizdar Marija Mihaljević
Dolina Babine Grede – istraživanje kasnobrončanodobnoga naselja u Posavini 2018. godine			<i>Dolina Babine Grede – Research of the Late Bronze Age settlement in Sava Valley 2018</i>
75	Juraj Belaj Sebastijan Stingl	75	Juraj Belaj Sebastijan Stingl
O arheološkim istraživanjima crkve sv. Luke Evangeliiste u Novskoj 2018. godine			Archaeological excavations in the church of St Luke the Evangelist in Novska in 2018
101	Juraj Belaj	101	Juraj Belaj
Arheološka istraživanja lokaliteta Pakrac – Stari Grad 2018. godine			<i>Archaeological research of the site Pakrac – Stari Grad in 2018</i>
107	Tatjana Tkalčec	107	Tatjana Tkalčec
Arheološka istraživanja na lokalitetu Veliki Zdenci – Crni Lug 2018. godine			<i>Archaeological research on the site of Veliki Zdenci – Crni Lug in 2018</i>
117	Branko Mušić Igor Medarić Ivan Valent Tajana Sekelj Ivančan	117	Branko Mušić Igor Medarić Ivan Valent Tajana Sekelj Ivančan
Geofizička istraživanja srednjovjekovnoga lokaliteta Kalinovac – Hrastova greda 1			<i>Geophysical research of the medieval site of Kalinovac – Hrastova greda 1</i>
123	Siniša Krznar Branko Mušić Igor Medarić Barbara Horn	123	Siniša Krznar Branko Mušić Igor Medarić Barbara Horn
Geofizička istraživanja lokaliteta Hlebine – Svetinski breg 2018. godine			<i>Geophysical research on the site of Hlebine – Svetinski breg in 2018</i>
129	Tajana Sekelj Ivančan	129	Tajana Sekelj Ivančan
Arheološka istraživanja lokaliteta Hlebine – Dedanovice			<i>Archaeological excavations of Hlebine – Dedanovice site</i>
137	Saša Kovacević	137	Saša Kovacević
Gomila u Jalžabetu – hitna zaštitna istraživanja tijekom 2017. i 2018. u okviru podteme A4: Ritual unutar „Strategije znanstvene djelatnosti Instituta za arheologiju 2014.–2019.“			<i>Gomila in Jalžabet – emergency rescue excavations in 2017 and 2018 within the A4: Ritual subtopic of the “Strategy for the Scientific Research Activities of the Institute of Archaeology 2014–2019”</i>
145	Tatjana Tkalčec	145	Tatjana Tkalčec
Nastavak arheoloških istraživanja cisterne i konzervatorskih radova unutrašnjosti kule burga Vrbovca u Klenovcu Humskom 2018. godine			<i>Continuation of archaeological research of the cistern and conservation works at the interior area of the keep of the Vrbovec Castle in Klenovec Humski in 2018</i>
153	Tatjana Tkalčec	153	Tatjana Tkalčec
Arheološka istraživanja na srednjovjekovnome arheološkom kompleksu Osijek Vojakovački – Mihalj u 2018. godini			<i>Archaeological research at Osijek Vojakovački – Mihalj medieval site in 2018</i>

167	Snježana Karavanić Andreja Kudelić	167	Snježana Karavanić Andreja Kudelić
Kalnik – Igrišće – rezultati arheoloških iskopavanja u 2017. i 2018. godini		<i>Kalnik – Igrišće – results of archaeological excavations in 2017 and 2018</i>	
173	Juraj Belaj Sebastijan Stingl	173	Juraj Belaj Sebastijan Stingl
Arheološka istraživanja crkve Sv. Martina u Prozorju 2018. godine		<i>Archaeological research of the church of St Martin in Prozorje in 2018</i>	
179	Ana Konestra Enrico Cirelli Gaetano Benčić Bartul Šiljeg	179	Ana Konestra Enrico Cirelli Gaetano Benčić Bartul Šiljeg
Istraživanja na Stanciji Blek (Tar – Vabriga/Torre – Abrega): nove spoznaje o srednjovjekovnoj fazi lokaliteta		<i>Research at Stancija Blek (Tar – Vabriga/Torre – Abrega): new insights in the Medieval phase of the site</i>	
187	Ana Konestra Fabian Welc Anita Dugonjić Paula Androić Gračanin Kamil Rabiega Rafał Solecky Bartosz Nowacki	187	Ana Konestra Fabian Welc Anita Dugonjić Paula Androić Gračanin Kamil Rabiega Rafał Solecky Bartosz Nowacki
Istraživanja projekta „Arheološka topografija otoka Raba“ u 2019. godini na području Lopara: nova saznanja o prapovijesnim i kasnoantičkim lokalitetima		<i>Research within the “Archaeological topography of the Island of Rab” project at Lopar in 2019: new data on Prehistoric and late Antique sites</i>	
195	Goranka Lipovac Vrklijan Ana Konestra Fabian Welc Mato Ilkić Mate Parica	195	Goranka Lipovac Vrklijan Ana Konestra Fabian Welc Mato Ilkić Mate Parica
Multidisciplinarni terenski radovi projekta RED u 2018. godini: istraživanja u uvali Plemiči (Ražanac)		<i>Multidisciplinary fieldwork within project RED in 2018: research at Plemiči bay (Ražanac)</i>	
201	Kristina Jelinčić Vučković Emmanuel Botte	201	Kristina Jelinčić Vučković Emmanuel Botte
Arheološko istraživanje na lokalitetu Novo Selo Bunje na otoku Braču, 2018. godina		<i>Archaeological excavation on the Novo Selo Bunje site on the island of Brač, 2018</i>	
217	Marina Ugarković Ivančica Schrunk Vlasta Begović Marinko Petrić Eduard Visković	217	Marina Ugarković Ivančica Schrunk Vlasta Begović Marinko Petrić Eduard Visković
Arheološka istraživanja rimske vile u uvali Soline na otoku Sveti Klement (Pakleni otoci, Hvar), lipanj 2018. godine		<i>Archaeological research of a Roman villa in Soline Bay on the island of St. Clement (Pakleni Islands, Hvar) in June 2018</i>	

Terenski pregled

225 **Andreja Kudelić**
 Filomena Sirovica

Sustavni terenski pregled nalazišta Kurilovec – Belinščica u Turopolju

Field Survey

225 **Andreja Kudelić**
 Filomena Sirovica

Systematic field survey of the Kurilovec – Belinščica site in Turopolje

Eksperimentalna arheologija

231 **Andreja Kudelić**

Znanstveno-edukativni i popularni program: Prapovijesno lončarstvo: interdisciplinarnost i eksperiment

Experimental Archaeology

231 **Andreja Kudelić**

Scientific-educational and popular program: Prehistoric pottery: interdisciplinarity and experiment

Ostala znanstvena djelatnost Instituta za arheologiju

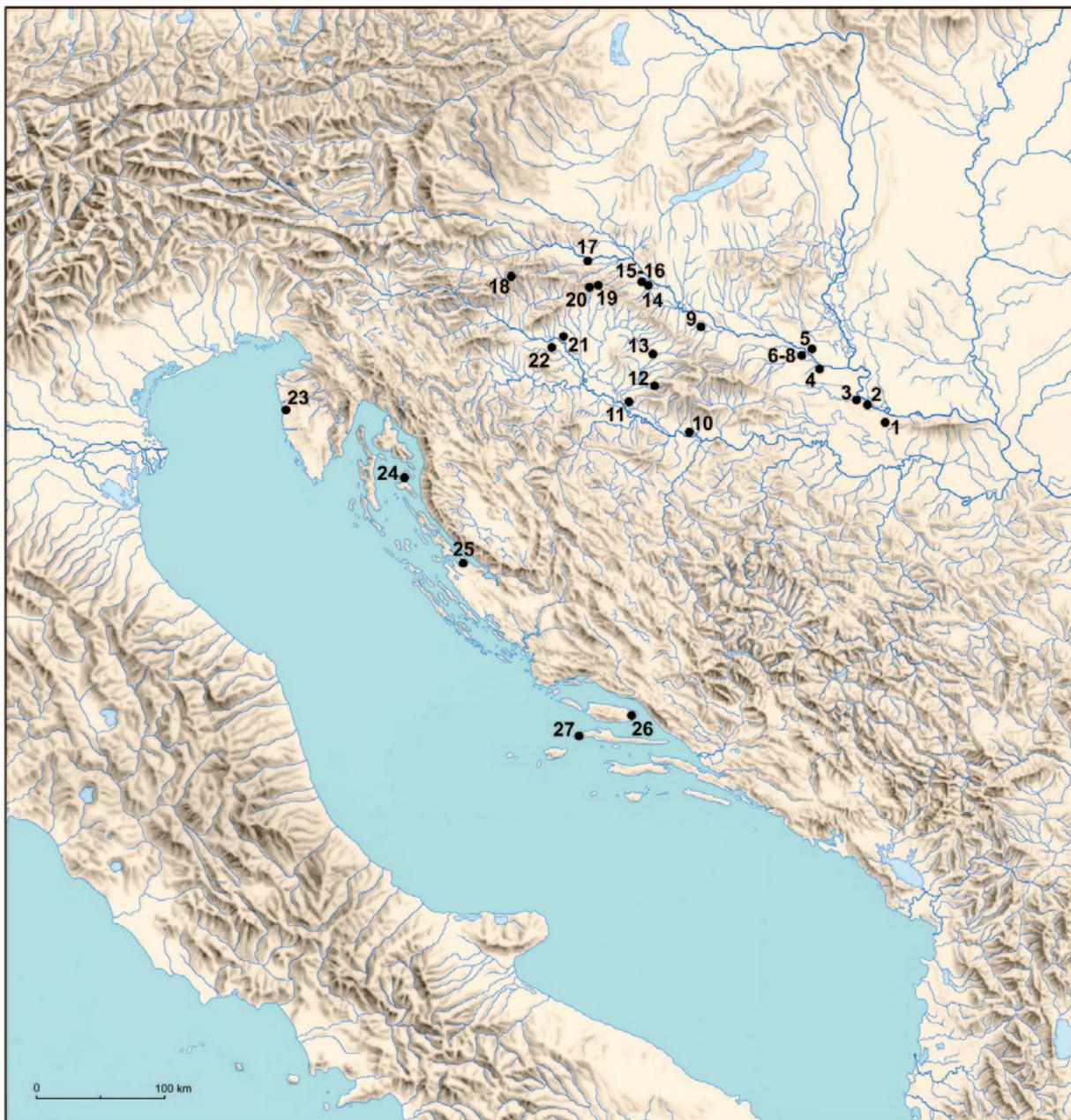
239-251

Additional scientific activity of the Institute

239-251

Arheološka istraživanja

Archaeological Excavations

1. Lovas
2. Sotin – Srednje polje
3. Bršadin – Pašnjak pod selom
4. Josipovac/Čepin
5. Jagodnjak – Napuštene njive
6. Petrijevci – Španice
7. Petrijevci – Karašovo 1
8. Petrijevci – Karašovo 2
9. Zvonimirovo – Veliko polje
10. Dolina – Babine Grede
11. Novska – crkva sv. Luke Evandelistе
12. Pakrac – Stari grad
13. Veliki Zdenci – Crni Lug
14. Kalinovac – Hrastova greda 1
15. Hlebine – Svetinjski breg
16. Hlebine – Dedanovice
17. Jalžabet – gomila
18. Klenovec Humski – Plemićki grad Vrbovec
19. Osijek Vojakovački – Mihalj
20. Kalnik – Igrišće
21. Prozorje – crkva sv. Martina
22. Kurilovec – Belinšćica
23. Tar – Stancija Blek
24. Rab – Lopar
25. Uvala Plemići (Ražanac)
26. Brač – Novo selo Bunje
27. Sveti Klement – Soline

Rezultati zaštitnih arheoloških istraživanja nalazišta AN 3 Petrijevci – Španice

Results of the Rescue Archaeological Excavations of the AN 3 Petrijevci – Španice site

Marko Dizdar
Daria Ložnjak Dizdar

Primljeno/Received: 11. 06. 2019.
Prihvaćeno/Accepted: 14. 08. 2019.

U dodatnim zaštitnim arheološkim istraživanjima nalazišta AN 3 Petrijevci – Španice, na trasi državne ceste D34 – obilaznica Petrijevaca, otkriveno je prapovijesno naselje smješteno na blagome uzvišenju koje se nalazi nedaleko od nekadašnjega toka rijeke Karašice. Na zapadnome dijelu nalazišta pronađene su jame i ukopi rupa za stupove s keramičkim ulomcima koji pripadaju kulturi polja sa žarama, odnosno u istraživanjima je obuhvaćen jugozapadni rub naselja. Cijelom duljinom istražene površine zabilježeni su i brojni ukopi kanala koji vjerojatno odgovaraju nekadašnjoj podjeli zemljišta, dok je dio ukopa nastao tijekom izgradnje željezničke pruge početkom 20. stoljeća.

Ključne riječi: Donja Podravina, Petrijevci, naselje, kasno brončano doba, kultura polja sa žarama, keramika

The additional rescue archaeological excavations of the AN 3 Petrijevci – Španice site, on the route of the D34 state road bypassing Petrijevci, uncovered a prehistoric settlement standing on a gentle elevation near the former course of the River Karašica. The western part of the site contained pits and post-holes with Urnfield culture ceramic fragments; in fact, the excavations comprised the south-western edge of the settlement. Numerous ditches were recorded along the entire length of the excavated area, probably reflecting the land divisions of the time, and a part was dug for the railway in the early 20th century.

Keywords: Lower Drava valley, Petrijevci, settlement, Late Bronze Age, Urnfield Culture, pottery

U dodatnim zaštitnim arheološkim istraživanjima nalazišta AN 3 Petrijevci – Španice (Osječko-baranjska županija), na trasi državne ceste D34 – obilaznica Petrijevaca (od km od km 1+180 do 1+650 km), otkriveni su ostaci prapovijesnoga naselja.¹

Tijekom terenskoga pregleda i zaštitnih istraživanja provedenih 2018. godine zabilježeno je postojanje prapovijesnoga naselja (Filipović 2012: 43) koje se nalazi na jugozapadnom rubu Petrijevaca (karta 1). Nalazište je položeno na blagome uzvišenju koje se spušta prema sjeveru i starome toku rijeke Karašice koji je udaljen tri-stotinjak metara (sl. 1). Trasa obilaznice prelazi preko jugozapadnoga ruba prapovijesnoga naselja na kojem su, na njegovome središnjem dijelu smještenome stotinjak metara istočno od same trase, pronađeni brojni keramički ulomci iz kasnoga brončanog doba.

Zaštitna istraživanja započela su strojnim iskopom sloja sivosmeđega humusa (SJ 01) debljine do 0,40 m, pri čemu je ukupno istražena površina od 4.230 m². Nakon iskopa sloja humusa, izdvojen je sloj smeđe do tamnosmeđe ilovače (SJ 02) ispod kojeg se nalazi sloj svjetlosmeđe ilovače (SJ 03) koji se na pojedinim dijelovima nalazišta pojavljuje odmah ispod sloja humusa, posebno u središnjem dijelu. Na mjestima nešto nižih dijelova, zdravici je predstavlja sloj tamnosivo-smeđe ilovače. Isto tako, u istočnom dijelu istraživane površine pojavljuje se sloj svjetlosmeđe ilovače s oštrobriđnim kamenjem koji vjerojatno predstavlja ostatke nasipa za nekadašnju željezničku prugu koja je povezivala Osijek s Belišćem. Željeznička pruga izgrađena je početkom 20. stoljeća te se koristila sve do 60-tih godina 20. stoljeća kada je razgrađena (Lajnert 2012).²

¹ Istraživanja su provedena od 02. do 20. studenoga 2018. godine, a u njima je sudjelovala i dr. sc. Daria Ložnjak Dizdar iz Instituta za arheologiju. Nacrtnu dokumentaciju izradila je tvrtka Arheoplan d.o.o. Istraživanja su financirana sredstvima Hrvatskih cesta d.o.o. Koordinator od strane Investitora bio je g. Franjo Šokac kojem zahvaljujemo na suradnji.

² Sličan je nasip s oštrobriđnim kamenjem dokumentiran i tijekom zaštitnih istraživanja nalazišta AN 5 Petrijevci – Karašovo 1.

Karta 1 Položaj nalazišta AN 3 Petrijevci – Španice (izradio: M. Dizdar)

Map 1 Position of the AN 3 Petrijevci – Španice site (prepared by: M. Dizdar)

Sl. 1 Pogled na nalazište sa sjevera (snimio: M. Dizdar)

Fig. 1 A view on the site looking from the north (photo: M. Dizdar)

Tijekom zaštitnih arheoloških istraživanja, u istočnom te središnjem dijelu nalazišta zabilježeno je postojanje nekoliko kanala šrine preko 1 m i relativne dubine ukopa do 0,80 m u čijim su zapunama pronađeni ulomci prapovijesne keramike. S obzirom na kompaktnost zapuna, koje su najčešće bile sivosmeđe boje (sl. 2; 4), bez obzira na nalaze prapovijesnih keramičkih ulomaka, ukopi kanala vjerojatno pripadaju novome vijeku te su možda nastali kao rezultat neke ranije podjele zemljišta. Dio otkrivenih kanala možda se može povezati s nekadašnjom željezničkom prugom (sl. 3), budući da njihov smjer odgovara pružanju izdvojenoga sloja svjetlosmeđe ilovače s oštrobrijdним kamenjem.

Na zapadnemu dijelu istražene površine nalazišta izdvojene su zapune prapovijesnih objekata – jama i rupa za stupove (sl. 5) koji ukazuju na postojanje naselja čije se središte nalazi na zapadnemu rubu Petrijevaca, bliže nekadašnjem toku rijeke Karašice, odnosno izvan zone zaštitnih istraživanja. Radi se o rubnemu, jugozapadnom dijelu naselja iz kasnoga brončanog doba čije se središte nalazilo bliže starome toku rijeke Karašice. S obzirom na nalaze keramičkih ulomaka – lonci s izvučenim i vodoravno fazetiranim rubom, zdjele s uvučenim rubom, ulomci ukrašeni vodoravnim kaneliranjem – naselje se može datirati u vrijeme mlade faze kulture polja sa žarama, odnosno vjerojatno u stariju fazu daljske grupe (kraj 12. do 11. st. pr. Kr.). Daljska grupa dobro je poznata na osnovi bogate materijalne ostavštine s nalazišta u južnom dijelu Baranje te u sjeveroistočnom dijelu Slavonije – od Batine, Osijeka, Belišća, Dalja, sve do Vukovara i Sotina. Iako se najčešće radi o nalazima s prostora groblja, uz nešto rjeđa istraživanja naselja (Vinski-Gasparini 1973; 1983; Šimić 1993; 2001; Metzner-Nebelsick 2002; Ložnjak Dizdar 2014), rezultati istraživanja na položaju Španice u Petrijevcima ukazuju na znatno veću naseljenost prostora Donje Podravine tijekom mlade faze kulture polja sa žarama.

Veličinom se izdvaja ovalna jama SJ 13 u kojoj je, pored keramičkih ulomaka, pronađen i kućni lijep te ugljen koji će poslužiti za ^{14}C datiranje. Životinjske kosti nisu sačuvane, na što je vjerojatno utjecao sastav zemlje, odnosno ilovače u koju je jama bila ukopana. Tako je u zaštitnim istraživanjima na položaju Španice pronađen jugozapadni rubni dio prapovijesnoga naselja čijoj infrastrukturi pripadaju ukopi jama, dok se u manjem broju pojavljaju i ukopi rupa za stupove. Zanimljiv je nalaz objekta SJ 11 gdje je pronađeno u cijelosti sačuvano dno keramičke posude, što bi ukazivalo da se možda radilo o paljevinskom grobu koji je u potpunosti uništen dubokim oranjem. Spaljene kosti, koje bi se trebale nalaziti unutar posude – lonca, nisu sačuvane budući da je preostalo samo dno posude. Ipak, nalaz vodoravno položenoga dna vjerojatno ukazuje da se radilo o paljevinskom grobu kojeg se možda može povezati s naseljem čije se središte nalazilo stotinjak metara sjevernije. Spomenimo i kako su na samome sjevernom rubu istražene površine, u sloju humusa, prikupljeni keramički ulomci starčevačke i sopske kulture.³

Rezultati dodatnih zaštitnih istraživanja nalazišta AN 3 Petrijevci – Španice, s pronađenim ostacima prapovijesnoga naselja, ukazuju na iznimno položaj sjeveroistočnoga dijela Slavonije položenoga uz rijeku

Sl. 2 Zapuna kanala SJ 4 na istočnom dijelu nalazišta (snimio: M. Dizdar)
Fig. 2 Ditch-filling SU 4 in the eastern part of the site (photo: M. Dizdar)

Sl. 3 Ulkop kanala SJ 7 na središnjem dijelu nalazišta (snimio: M. Dizdar)
Fig. 3 Ditch SU 7 in the central part of the site (photo: M. Dizdar)

³ U zaštitnim arheološkim istraživanjima na trasi obilaznice Petrijevaca na selja starčevačke i sopske kulture otkrivena su na nalazištima AN 2 i AN 2a Petrijevci – Popovac koja se nalaze oko 300 m sjevernije, s južne strane nekadašnjega toka rijeke Karašice. Za podatke se zahvaljujemo kolegama Hrvatu Kalafatiću iz Instituta za arheologiju te Domagoju Dujmiću i Tomislavu Hršaku iz Arheološkoga muzeja Osijek.

Sl. 4 Presjek zapune kanala SJ 9 na zapadnome dijelu nalazišta (snimio: M. Dizdar)

Fig. 4 Cross-section of the ditch-filling SU 9 in the western part of the site (photo: M. Dizdar)

Sl. 5 Ulkop jama SJ 13 na zapadnome dijelu nalazišta (snimio: M. Dizdar)

Fig. 5 Pit SU 13 in the western part of the site (photo: M. Dizdar)

Dravu u komunikacijskoj mreži širega prostora Karpatske kotline na početku mlađe faze kulture polja sa žarama. Otkriveno naselje u Petrijevcima svrstava se u malobrojna

istražena naselja toga vremena, pri čemu je od posebne važnosti pronađak keramičkih nalaza u zatvorenim na-seobinskim kontekstima.

Literatura

- Filipović, S. 2012, Petrijevci – Zaobilaznica, *Hrvatski arheološki godišnjak*, Vol. 8/2011, 41–43.
- Lajnert, S. 2012, Likvidacija Slavonsko-podravske željeznice, *Radovi – Zavod za hrvatsku povijest*, Vol. 44, 383–413.
- Ložnjak Dizdar, D. 2014, Two Graves of the Late Urnfield Period from Belišće (Podravina Region, Croatia), in: *Studia Praehistorica in Honorem Janez Dular*, Tecco Hvala S. (ed.), Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 30, Ljubljana, 81–90.
- Metzner-Nebelsick, C. 2002, *Der «Thrako-Kimmerische» Formenkreis aus der Sicht der Urnenfelder- und Hallstattzeit im südöstlichen Pannonien*, Vorgeschichtliche Forschungen Band 23, Verlag Marie Leidorf GmbH, Rahden/Westf.
- Šimić, J. 1993, Kontinuitet nastanjivanja tijekom brončanoga doba u sjeveroistočnoj Slavoniji, *Izdanja Hrvatskog arheološkog društva*, Vol. 16, 127–148.
- Šimić, J. 2001, Brončano i starije željezno doba na području grada Osijeka, *Osječki Zbornik*, Vol. XXIV-XXV (1996-1999), 23–42.
- Vinski-Gasparini, K. 1973, *Kultura polja sa žarama u sjevernoj Hrvatskoj*, Monografije sv. 1, Filozofski fakultet, Zadar.
- Vinski-Gasparini, K. 1983, Kultura polja sa žarama sa svojim grupama, in: *Praistorija jugoslavenskih zemalja. IV: Bronzano doba*, Čović B. (ed.), Sarajevo, 547–646.

Summary

In additional rescue archaeological excavations of AN 3 Petrijevci – Španice site on the route of the road D34 – Petrijevci bypass (Map 1), remains of archaeological structures were excavated on the top of gentle elevations that were laid some 300 m to the south from former flow of Karašica River (Fig. 1). In the western part of the excavated area there were pits and post-holes (Fig. 5) with pottery fragments from the Late Bronze Age, i.e. beginning of the Late Urnfield Culture or a Dalj group. In rescue excavation the south-western edge of the settlement was investigated center of which was located closer to today's village Petrijevci. Likewise, at the entire length of the explored area numerous channels were also recorded which likely correspond to the former landfill, while part of the burials probably occurred during the construction of the railway at the beginning of the 20th century (Figs. 2–4).

